

6.- PLA DE FOMENT A LA LECTURA

ÍNDEX

1. Introducció: Foment de la lectura i de l'escriptura.
2. Anàlisi prèvia de la situació inicial.
3. Objectius generals del Pla Lector de Centre.
4. Recursos disponibles i necessaris per a aplicar el pla lector de centre:
  - BIBLIOTEQUES D'AULA.
  - BIBLIOTECA DEL CENTRE.
  - AULA D'INFORMÀTICA.
  - RECURSOS HUMANS.
  - ALTRES RECURSOS.
5. Responsabilitats: a qui li correspon aplicar totes i cadascuna de les actuacions del pla de foment lector.
6. Plans lectors per cicles
  - 6.1 Infantil
  - 6.2 1r Cicle Primària
  - 6.3 2n Cicle Primària
  - 6.4 3r Cicle Primària
7. Temporalització, avaluació, revisió i propostes de millora.
8. Difusió del pla lector de centre.

1.- INTRODUCCIÓ: FOMENT DE LA LECTURA I TAMBÉ DE L'ESCRITURA

Hi ha una gran diversitat d'accions i d'activitats educatives que en un centre es poden classificar com a pràctiques favorable a la lectura. De fet, la lectura en veu alta de l'enunciat d'un problema matemàtic i la resolució de la incògnita plantejada és també un exercici de comprensió lectora i, per tant, de foment lector. O com ho és el fet de veure que el professor o la professora són lectors.

I com ho és també, sens dubte, qualsevol activitat que potèncie l'ús de l'escriptura, tant a l'hora d'expressar bé les idees i els continguts que es pretenen comunicar als altres, com quan es tracta de plasmar la bellesa i la ficció de la creativitat de l'alumnat.

En aquest sentit, afirmem que un bon pla de foment de la lectura ha de contenir també activitats d'estímul de l'escriptura. Probablement, aquesta ferramenta essencial també en l'aprenentatge de l'alumnat reclama un tractament especial que no renunciem a mamprendre en un futur, però, de moment, creiem que, mentre no hi haja un pla específic de foment de l'escriptura, bé està que n'inclouem activitats en aquest pla de foment de la lectura.

2.-ACTUACIONS I ACTIVITATS QUE FEM EN RELACIÓ AMB EL FOMENT DE LA LECTURA

DESTINADES AL PROFESSORAT

FEM HABITUALMENT:

- El professorat encarregat de la biblioteca estarà atent a l'oferta formativa relacionada amb els temes de foment de la lectura i de l'escriptura, la comprensió lectora, etc. I informar al claustre dels cursos i jornades.
- Tot el professorat, i en especial, la **comissió de la biblioteca i normalització lingüística** col·labora en la preparació i realització de les activitats d'animació a la lectura que s'organitzen col·lectivament al centre.
- Servei de préstec del qual s'encarrega el/la bibliotecari-a, destinat a educació primària.
- La comissió també s'encarrega d'organitzar diversos concursos, com puguen ser de poesia, de decoració de la biblioteca, del disseny de la mascota

PROPOSTES DE MILLORA:

Dins del pla de formació del professorat tindrem en compte temes del Foment de la Lectura.

- Els tutors s'han d'implicar més a utilitzar el recurs de la biblioteca de centre, com a espai lúdic.
  - L'hora del pati també romandrà oberta la biblioteca, fent torns de tot el professorat.
- rLa biblioteca d'infantil hauria d'organitzar-se millor.

DESTINADES A L'ALUMNAT

En cada classe o aula

FEM HABITUALMENT:

- Lectura col·lectiva de llibres en cadascuna de les aules i nivells.
- Els professors i professores tenen un registre en què anoten els llibres que lligen voluntàriament els alumnes.
- El professorat proposa a l'alumnat treballs d'investigació que impliquen fer recerques en Internet i llegir textos no literaris de caràcter informatiu.

- Servei de préstec de biblioteca de centre, els alumnes que hagen estat autoritzats pels pares a endur-se llibres, fent-se responsable de la seua pèrdua o deteriorament.

En cada cicle

FEM HABITUALMENT:

- Elaborem activitats per a treballar diferents temes transversals al llarg del curs escolar i incloem sempre algunes lectures relacionades amb el tema, com ara: el 9 d'octubre, el Dia de la Pau, el Dia de l'Arbre, el Dia del llibre, etc.
- Programem sempre una o dues visites a representacions teatrals en valencià.
- Participem en el concurs de la creu Roja, "Contem la diversitat".

A tot el centre

FEM HABITUALMENT:

- Celebrem tots els actes a l'abril com a més del llibre i la lectura.
- Fem concursos relacionats amb la biblioteca, tal com l'elecció de la mascota, les millors raons per a llegir, o el recital de poesia.

PROPOSTES DE MILLORA:

- Hauríem de planificar en intercycles les lectures col·lectives i activitats destinades a l'alumnat d'una manera periòdica perquè l'acció de fomentar la lectura es fera al llarg de tot el curs escolar. Tractarem d'especificar-ho detalladament en la redacció del pla de foment lector anual del centre.
- Hauríem d'establir criteris i instruments d'avaluació de les activitats per saber si són efectives o no. En aquest aspecte, seria convenient que férem una enquesta sobre els hàbits de llegir per saber de quina situació partim i per tenir dades que ens permeten comparar-les amb els resultats que s'obtinguen després d'aplicar els diferents plans lectors anuals.
- Hauríem d'unificar actuacions i activitats, de manera que aquelles que es consideren molt interessants i positives es feren en totes i cadascuna de les aules i àrees del centre.

DESTINADES A LES FAMÍLIES

FEM HABITUALMENT:

- En totes les reunions de tutoria de començament del curs, el professorat ressalta la importància que té llegir per a l'aprenentatge de l'alumnat i incideix en el fet que els xiquets i les xiquetes que lligen normalment tenen millors notes.
- En Nadal i al final de curs elaborem llistats amb llibres recomanables.

PROPOSTES DE MILLORA:

- Hauríem de planificar i ampliar les activitats destinades a les famílies d'una manera clara. Tractarem d'especificar-les detalladament en la redacció del pla de foment lector anual del centre.
- Hauríem de plantejar-nos una col·laboració més estreta amb l'AMPA del centre i implicar-los perquè participen en activitats formatives destinades als pares i les mares.
- Hauríem d'elaborar díptics per a les famílies en què els proposem un decàleg amb les accions que poden afavorir el foment de la lectura en l'àmbit familiar acompanyades amb el llistat de llibres recomanables i lliurar-lo en Nadal i final de curs.

ÚS DE LES INSTAL·LACIONS: BIBLIOTECA, AULA D'INFORMÀTICA, SALA D'ACTES, ETC.

En la biblioteca del centre

FEM HABITUALMENT:

- Tenim sempre un equip encarregat, cada curs, de l'organització de la biblioteca.
- Cada any destinem una quantitat de diners del centre a comprar llibres i materials necessaris per al funcionament de la biblioteca del centre.
- Ja tenim els llibres registrats i classificats seguint les normes internacionals de catalogació bibliogràfica de la biblioteca del centre.

PROPOSTES DE MILLORA:

- Hauríem de plantejar-nos com a docents proposar activitats que feren necessària la investigació i consulta bibliogràfica a la biblioteca del centre.
- Sempre podem utilitzar més el recurs de la biblioteca, tant a la de primària com a la d'infantil.
- Adquirir material audiovisual en valencià per a tots els cicles.
- Informar per part del mestre responsable, al professorat del centre, com utilitzar el material audiovisual.

PARTICIPACIÓ I COL·LABORACIÓ AMB L'ENTORN

FEM HABITUALMENT:

- Participem en les activitats de foment de la lectura convocades per la biblioteca municipal del nostre barri
- Participem en l'oferta cultural i educativa que programa l'Ajuntament.
- Participem en alguns dels concursos d'escriptura que es convoquen a la localitat.

PROPOSTES DE MILLORA:

- No tenim cap relació amb els escriptors i les escriptores de la localitat, ni tampoc amb els de la nostra comarca i hauríem de tenir-ne.
- Potser, hauríem de divulgar més les activitats que fem i sol·licitar la col·laboració dels diferents mitjans de comunicació locals i comarcals per a donar a conèixer les activitats.

3.-OBJECTIUS GENERALS DEL PLA LECTOR DE CENTRE

Segons l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana, els objectius generals que s'han de promoure són els següents:

- a) Fomentar en l'alumnat l'interès per la lectura i desenrotllar l'hàbit lector.
- b) Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
- c) Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
- d) Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades dels plans de foment de la lectura.

- e) Estimular l'ús de fonts documentals complementaris al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
- f) Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
- g) Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques dels centres docents i adequar-les als objectius i actuacions arrellegats en el pla.
- h) Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.
- i) Contribuir al desenrotllament de la competència lingüística en l'alumnat.

Es tracta d'objectius, com és obvi, assumits pel centre, però que s'han de desenvolupar i concretar, tant el la resta del document –ho fem a continuació en l'apartat sisé–, com en la planificació de les accions del pla per a cada curs escolar i, sobretot, en la programació de cada una de les activitats.

Per altra banda, a més dels objectius especificats en l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, el nostre centre considera també important afegir-ne els següents:

- Incidir de manera especial a l'hora de promoure la lectura literària en el coneixement dels escriptors i les escriptores de literatura infantil i juvenil en valencià, com també de tots els qui formen part de la rica tradició literària en la nostra llengua, sense que això signifiqui oblidar el coneixement literari de les altres llengües.
- Fer del foment de la lectura un recurs útil i motivador per a celebrar al centre les efemèrides anuals que es consideren d'interès educatiu: l'any dedicat a un escriptor o escriptora en particular, o bé a un gènere, o a un fet històric o una matèria o tema concret –per exemple, any de la química, de la filosofia, dels boscos, etc.–.
- Fer present la lectura en totes les activitats didàctiques fetes per a treballar els temes transversals i les commemoracions periòdiques que tenen lloc tots els cursos escolars: el 9 d'Octubre, el Dia de la Pau, el Dia de l'Arbre, etc.

En qualsevol cas, tant en els primers com en els segons, és absolutament necessari que, sense perdre la perspectiva dels objectius generals descrits anteriorment, aconseguim especificar de manera molt clara i, sobretot, avaluable què és el que pretenem en cada una de les accions i activitats que fem del pla lector. Només així s'aconseguirà extraure la informació significativa sobre la validesa del que fem, l'efectivitat d'unes activitats en relació a unes altres i les mancances o els defectes que es detecten en la pràctica, per proposar les millores que es consideren en les revisions successives anuals del pla de foment de la lectura.

4.-RECURSOS DISPONIBLES I NECESSARIS PER A APLICAR EL PLA LECTOR DE CENTRE

4.1. BIBLIOTEQUES D'AULA

Les biblioteques d'aula són un recurs imprescindible per a fomentar la lectura, sobretot en l'Educació Infantil i Primària, perquè aproximen el llibre als xiquets i les xiquetes i el fan visible en l'entorn de l'aula, l'espai físic en què passen la major part del temps de la seua vida escolar.

Per tot això, considerem que les biblioteques d'aula al nostre centre són un recurs de cabdal importància per a l'èxit de les actuacions i de les activitats del pla de foment de la lectura i, en aquest sentit, acordem que:

- La persona responsable del bon funcionament de les biblioteques d'aula és el professor tutor o en el cas de les aules específiques –PT, Anglès, Música, etc.– el professorat especialista encarregat de l'aula.
- Al començament de cada curs escolar, en les aules de cada nivell escolar el tutor o tutora organitzarà i muntarà la biblioteca d'aula en l'espai físic que considere idoni i procedirà a la decoració del lloc amb la intervenció de l'alumnat. A les aules específiques també es procedirà a la posada en funcionament de les seues biblioteques amb la col·laboració, sempre que siga possible, de l'alumnat que les utilitza.
- En cada aula, s'anomenaran uns encarregats o bibliotecaris d'aula que tindran, entre altres, la missió de vetllar pel compliment de les normes de la biblioteca d'aula i del funcionament del servei de préstec, amb la supervisió del professorat tutor.
- S'elaboraran, amb la participació de l'alumnat, unes normes d'ús de la biblioteca d'aula senzilles i pràctiques que s'exposaran en un cartell ben visible en el racó assignat per a la biblioteca d'aula.
- S'establirà un seguiment de lectures consensuat per l'alumnat de la classe en què es reflectirà els llibres llegits per cadascú –amb independència que aquests siguen llibres de la biblioteca d'aula, de la del centre, de la localitat o llibres particulars de l'alumnat– i fent-ne distinció de la llengua en què estan escrits: valencià, castellà, anglès...
- El professorat tutor o especialista, amb la participació de l'alumnat, establirà les estratègies que en cada aula faciliten la motivació per la lectura: tauler de recomanacions, recompenses i distincions, presentacions de llibres, exposicions temàtiques de llibres de la biblioteca d'aula o d'altres aportats per l'alumnat, etc.
- En cada curs escolar serà necessària una renovació de la biblioteca d'aula. D'una banda, es donaran de baixa aquells llibres que estiguen ja en un estat molt deteriorat i, per l'altra, s'efectuaran noves adquisicions per augmentar-ne el fons bibliogràfic.
- El professorat tutor o especialista farà sempre una avaluació final a l'acabament del curs escolar que traslladarà a la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura per a la seua consideració en la memòria del pla.

4.2. BIBLIOTECA DEL CENTRE

- **LA BIBLIOTECA DEL CENTRE VOLEM QUE SIGA, CONJUNTAMENT AMB LES BIBLIOTEQUES D'AULA, UN DELS PILARS FONAMENTALS AL VOLTANT DEL QUAL S'HA DE SUSTENTAR UNA PART SIGNIFICATIVA DE LES ACCIONS I DE LES ACTIVITATS DEL PLA DE FOMENT DE LA LECTURA AL NOSTRE CENTRE. EN CONSEQÜÈNCIA, PER AL BON FUNCIONAMENT I PER A L'ÈXIT DEL PLA S'HAN DE COMPLIR LES NORMES I ELS ASPECTES SEGÜENTS:**
- Cada curs escolar s'anomenarà, entre el professorat del centre, un equip responsable de la biblioteca del centre que en vetllarà per l'organització correcta i el bon funcionament.
- S'establirà un horari d'atenció i de funcionament del servei de préstec que serà comunicat a l'alumnat i al professorat i es donarà a conèixer a la comunitat educativa.
- S'assignarà també un horari d'ús col·lectiu de la biblioteca de centre per a cada una de les aules

per a fer aquelles activitats curriculars en què és necessària la consulta de fonts bibliogràfiques o per a fer actes d'animació lectora que requereixen l'espai de la biblioteca.

- S'elaborarà un document amb les normes d'organització i de funcionament de la biblioteca del centre que, quan estiga redactat, s'haurà d'aprovar pel Consell Escolar per a incloure'l com a annex al pla de foment de la lectura del centre.
- L'equip de biblioteca, amb la participació de la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura, planificarà per a cada curs escolar un programa d'actuacions i d'activitats que s'inclourà en el pla anual i, per consegüent, en la programació general del centre.
- L'equip de biblioteca s'encarregarà del manteniment del fons bibliogràfic i de la renovació d'aquest amb l'adquisició anual de nous llibres i de materials complementaris d'ús adequat per a la biblioteca. En aquest aspecte, entenem el fons bibliogràfic tal com s'entén actualment en les biblioteques públiques, amb presència de suports textuais diferents: llibres, revistes, CD, DVD, etc.
- L'equip de biblioteca i la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura planificaran anualment els contactes i les col·laboracions que es consideren oportunes i interessants amb la biblioteca pública de la localitat i les institucions i entitats que oferisquen activitats relacionades amb el foment de la lectura o que puguin donar-ne suport.
- A l'acabament del curs, l'equip de biblioteca farà una avaluació de les accions i de les activitats fetes per a incloure-la en la memòria anual del pla de foment de la lectura.

4.3. AULA D'INFORMÀTICA

DES DE LA IRRUPCIÓ D'INTERNET I L'AUGE I PERFECCIONAMENT DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ (TIC), LES AULES D'INFORMÀTICA HAN ESDEVINGUT MOLT MÉS QUE UN ESPAI PER A APRENDRE A UTILITZAR UNS APARELLS –ELS ORDINADORS– I UNS PROGRAMES INFORMÀTICS DETERMINATS. A HORES D'ARA, SÓN TAMBÉ UNES AULES AMB UNS RECURSOS INFORMATIUS I DIDÀCTICS D'UNA DIVERSITAT EXTRAORDINÀRIA QUE NO HEM DE DESAPROFITAR ESPECIALMENT SI ES TRACTA DE FOMENTAR LA LECTURA I L'ESCRITURA ENTRE L'ALUMNAT DEL CENTRE. PER AIXÒ, ACORDEM QUE EN CADA CURS ESCOLAR:

- S'anomenarà, entre el professorat del centre, un equip responsable de l'aula d'informàtica que en tindrà cura de l'organització i del bon funcionament.
- S'establirà un horari d'ús de l'aula d'informàtica per a cada grup d'alumnes del centre i l'equip directiu facilitarà en la distribució horària del centre.
- S'elaborarà un document amb les normes d'organització i de funcionament de l'aula d'informàtica que, quan estiga redactat, s'haurà d'aprovar pel Consell Escolar i s'inclourà en la documentació general del centre.
- L'equip encarregat de l'aula, amb la participació de la comissió coordinadora del pla de foment de la lectura, planificarà per a cada curs escolar un programa d'activitats relacionades amb el foment de la lectura per a desenvolupar en l'aula d'informàtica. Aquestes activitats s'inclouran en la planificació general de l'aula i en el pla anual de foment de la lectura, documents que formen part de la programació general anual del centre.
- L'equip de l'aula d'informàtica s'encarregarà del manteniment dels aparells i del bon funcionament dels programes informàtics, com també de la renovació i actualització dels recursos

digitals que ofereix l'aula.

- L'equip de l'aula d'informàtica, en col·laboració amb la comissió de coordinació del pla de foment de la lectura, proposarà cada curs sessions formatives per al professorat en què s'informe de les possibilitats que la xarxa electrònica té per a motivar en l'alumnat el gust per la lectura.
- L'equip encarregat proposarà també, en col·laboració amb la comissió coordinadora del pla, la creació de grups de treball de formació del professorat per a aprofundir en les possibilitats que els programes de processadors de textos tenen per a millorar el treball de creativitat i d'expressió escrita de l'alumnat.
- L'equip encarregat de l'aula facilitarà informació periòdica dels cursos que les institucions i entitats acadèmiques convoquen relacionats amb l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).
- A l'acabament del curs, l'equip de l'aula informàtica farà una avaluació de les activitats fetes per a incloure-la en la memòria anual del pla de foment de la lectura.

4.4. RECURSOS HUMANS

D'acord amb el que s'ha exposat als apartats anteriors i amb el que s'exposarà a l'apartat sobre a qui li correspon aplicar totes i cadascuna de les actuacions del pla de foment lector, queda ben clar que tot el professorat del centre hi ha d'estar implicat i, en conseqüència, forma part dels recursos humans de què es disposa. Però, a més del professorat, hi ha altres recursos humans que poden –i han de– ser utilitzats, si se'ls demana la col·laboració. Ens referim, per exemple:

- Als pares i les mares, mitjançant l'AMPA, que poden participar activament en aquelles activitats en què la seua presència es considere oportuna i/o necessària.
- A personal que treballa en la biblioteca pública del barri –bibliotecaris, auxiliars, etc.– que sempre pot exercir una funció d'assessorament i amb el qual es poden fer activitats conjuntament.
- Als tècnics municipals d'educació i cultura que poden programar activitats patrocinades per l'ajuntament i que s'adeqüen als interessos i objectius del pla de foment de la lectura.
- Als psicopedagogs escolars que, per la seua implicació en els centres, poden aportar moltes idees i participar en les activitats que necessiten de la seua col·laboració.
- Als escriptors i escriptores de la localitat o de la comarca que, per la seua proximitat, poden accedir amb més facilitat a participar en alguna activitat.
- Als contacontes o narradors tradicionals, professionals o familiars de l'alumnat del centre.
- Als representants i promotors de les editorials.

4.5. ALTRES RECURSOS

A més de tots els recursos relacionats amb anterioritat, n'hi ha d'altres que també és necessari tenir en compte, com per exemple:

- **Els recursos econòmics**, sense els quals no es pot planificar correctament cap tipus d'iniciativa. En aquest sentit, ja hem comentat la conveniència d'assignar una quantitat anual per a les biblioteques

d'aula, per a la biblioteca del centre i per a l'aula d'informàtica, però aquestes quantitats han de formar part d'un pressupost econòmic que contemple les despeses del conjunt de totes les activitats de foment de la lectura del centre i que s'inclourà en el pla anual. L'aportació econòmica assignada procedirà, com és lògic, del pressupost general del centre, però també podrà contemplar altres assignacions –de l'AMPA, de la dotació d'un projecte presentat a l'ajuntament o qualsevol altra institució o entitat pública, de la participació en un premi, etc.

- Els recursos materials i humans que ens pot oferir **la biblioteca municipal**. Ja hem dit que sempre es pot disposar de l'assessorament del personal tècnic de la biblioteca, però, a més, l'espai físic de la biblioteca pública de barri és un lloc en què es poden fer activitats planificades pel centre o bé participar en les que organitza la biblioteca. També convé no oblidar que es poden fer préstecs col·lectius de llibres de la biblioteca municipal per a ampliar temporalment el fons bibliogràfic de les biblioteques d'aula.
- **L'ajuntament**, del qual es poden aconseguir subvencions i recursos econòmics mitjançant projectes. A més, convé informar-se de les activitats educatives i culturals programades al llarg del curs –convocatòria de concursos de redacció, representacions teatrals, conferències, presentacions de llibres, etc.– per a participar-hi amb l'alumnat o amb el professorat.
- La resta dels **centres educatius de la localitat** amb els quals devem intercanviar idees i experiències, a més de plantejar projectes comuns que possibiliten i faciliten la realització d'activitats inassolibles per un centre sol: convocatòria d'unes jornades o curs de formació per al professorat sobre temes relacionats amb el foment de la lectura, visita d'un escriptor o escriptora de prestigi a la localitat, etc.
- **Les editorials**: per exemple, Edicions Bromera, Santillana i Anaya ofereix recursos com ara propostes didàctics sobre títols concrets, plans lectors, animacions lectores, etc.
- **Els mitjans de comunicació** locals i comarcals que poden ajudar a la difusió de les activitats i al prestigi social de les accions que es fan del pla de foment lector. En l'actualitat, a més dels mitjans tradicionals –premsa, ràdio i televisió– estan proliferant diaris digitals i xarxes comunicatives molt seguides i consultades, sobretot, pels joves.

5.-RESPONSABILITATS: A QUI LI CORRESPON APLICAR TOTES I CADASCUNA DE LES ACTUACIONS DEL PLA DE FOMENT LECTOR

El pla de foment de la lectura del centre serà supervisat per una comissió coordinadora (Comissió de Biblioteca) constituïda a començament del curs.

La comissió coordinadora del pla de foment de la lectura es constituirà cada curs escolar i serà l'encarregada de concretar les accions i les activitats a fer en cada curs escolar relacionades amb la promoció de l'hàbit de la lectura: és a dir, d'elaborar el pla anual de foment de la lectura del centre que ha de constar en la programació anual del centre. I, per això mateix –prèvia consulta a la resta de les persones, cicles i/o departaments i comissions responsables que en tinguen relació– assumirà també la funció de proposar al centre la realització d'un treball conjunt de foment lector relacionat amb les efemèrides i commemoracions de l'any, tant de caràcter literari com d'un altra temàtica: històrica, científica, filosòfica, lingüística, ecològica, etc.

La comissió , a més, promourà la col·laboració amb l'associació de pares i mares (AMPA) del centre, amb l'associació de l'alumnat, així com amb les entitats públiques o privades que duguin a terme iniciatives i projectes que contribuïsquen al desenvolupament d'activitats de foment de la lectura al centres escolars i el seu entorn.

Per tant, la comissió té la missió de promoure i de coordinar totes les accions i activitats que es facen al centre relacionades amb el foment de la lectura, però això no significa que els membres de la comissió en siguin els únics actors. De fet, la responsabilitat de cada una de les activitats es farà constar en la concreció del document del pla anual de foment de la lectura i, depenent de les activitats proposades, la responsabilitat s'assignarà a l'equip directiu, als cicles o departaments, als coordinadors, al professorat de cada una de les aules, als especialistes d'una matèria determinada, a les persones encarregades de la biblioteca o de l'aula d'informàtica o a qui corresponga.

És molt important que es faci constar aquesta responsabilitat, perquè, a l'hora de fer-se l'avaluació anual, les deficiències es detectaran amb facilitat i cada responsable informará amb més coneixement de les propostes de millora que siguin convenients d'introduir.

6.- PLANS LECTORS PER CICLES

6.1 INFANTIL

A partir d'ací, en el Cicle d'Infantil elaborem les següents activitats sempre adaptades a les característiques dels alumnes i agrupades de la següent manera:

Activitats per nivells:

- Creació del Racó de la Biblioteca amb: contes d'imatges, llibres formatius, populars,.....
- Recreació del conte mitjançant les titelles com a suport visual.
- Dramatització del conte.
- Ordenar temporalment un conte mitjançant làmines.
- Pintar làmines del conte.
- Participar en el concurs literari del centre amb l'elaboració de contes a partir d'un tema.
- Traure'ns el carnet de la biblioteca municipal del barri.
- Col·laborar amb la biblioteca municipal del barri.
- Jugar a "Inventar el final d'un conte".
- Potenciar la literatura de tradició oral: Dites populars, refranys, cançons populars,
- Participar en activitats lectores: conta contes, "maletes viatgeres", editorials,...

Activitat de CICLE: " El Baül de la Fantasia"

Al cicle, construirem un baül que constarà de diferents apartats organitzats en caixes. A l'interior d'aquestes caixes es trobaran llibres dividits en els següents temes:

- *Els Valors*
- *Els sentiments*
- *Animals com a protagonistes*
- *Les Festes*
- *Art i Música*
- *Ecologia*
- *Investigació.*

Cada setmana el Baül apareixerà d'una forma màgica en una aula diferent i es tractarà un dels temes proposats. Al llarg d'eixa setmana es llegiran i es faran activitats al voltant dels llibres temàtics.

Una vegada el Baül haja recorregut tot el cicle d'infantil, començarà de nou en la primera aula, però amb un nou tema i noves activitats.

Pares i Escola: És molt important fer partícips als pares amb la lectura dels alumnes mitjançant “Els llibres viatgers”.

Selecció de Llibres

Llibres per a prelectors (3 i 4 anys)

Criteris:

- **Il·lustració:** objectes estàtics i grossos /dibuix simple i realista / ús del color /representació d'accions / escenes de conjunt /domini de la imatge sobre el text.
- **Text:** sense text / paraules o frases breus i que motiven a llegir / ús de la lletra manuscrita o majúscula, amb text senzill / textos curts amb repeticions, diàlegs, mots sonors...
- **Temes:** monogràfics i realistes /protagonistes d'animals o xiquets /personatges i situacions fantàstiques/ Tots aquells que estiguen relacionats amb els temes de l'activitat de cicle, El baül de la Fantasia
- **Aspecte físic:** llibres resistents, amb puntes romes, cobertes plastificades i dures i de format menut. Si inclou so, aquest ha d'imitar molt bé la realitat.

Llibres per als prelector-lectors (4 i 5 anys)

Criteris:

- Llibres amb imatges, amb textos breus.
- Llibres amb imatges, sense text
- Llibres documentals de temes diferents, amb finalitat educativa. Il·lustrats amb fotos o dibuixos.
- Contes il·lustrats. Contes per a ser llegits.
- Poesies, endevinalles, cançons, etc.
- Llibres jocs.
- Llibres que estiguen relacionats amb els temes de l'activitat de cicle, El baül de la Fantasia

Llibres per a lectors (5 i 6 anys)

Criteris:

- **Il·lustració:** ajuden a entendre el text i el formen estèticament / ús del color /equilibri entre pàgines de text- il·lustracions / alternança del color amb el blanc i negre / il·lustracions com a contrapunt.
- **Text:** frases breus i que motiven a llegir / ús de la lletra d'impresca / textos curts amb repeticions, diàlegs, mots sonors.../ narracions per capítols (curts) / còmics / esquema clàssic de desenvolupament / novel·les curtes/ vocabulari adient al seu nivell lector
- **Temes:** contes de fantasia i imaginació amb unitat temàtica /contes clàssics i populars /poesia / humor i misteri / rondalles /protagonista / teatre/ aventures real. Tots aquells que estiguen relacionats amb els temes de l'activitat de cicle, El baül de la Fantasia
- **Aspecte físic:** llibre resistent, cobertes dures i plastificades, format quadrat o dina-4/ àlbums / primer pas al format d'adults / la lletra anirà reduint-se de grandària /número de pàgines al voltant de 50 / format d'adult

Avaluació

Una vegada al trimestre valorarem les activitats, metodologia, temporalització, el material utilitzat i el grau d'aprofitament per part dels alumnes.

6.2 PRIMER CICLE DE PRIMÀRIA

Activitats vi temporalització

- Per què m'agrada llegir?.

A l'inici del primer trimestre cada alumne va escriure en un paper les raons per les quals els agradava llegir i baixarem a la porta de la biblioteca a enganxar en un gran mural tots els paperets. Una vegada es van exposar els motius de tots els xiquets de l'escola, es van triar les deu millors i van ser exposades a la porta de la biblioteca del centre.

-Creació de la mascota de la biblioteca.

Cada alumne va realitzar un dibuix de la mascota que li agradaria que representara la biblioteca del seu centre. Tots els dibuixos van ser exposats, es van escollir els deu millors, als quals se'ls va donar un diploma, i el més votat va ser la mascota que representa la biblioteca del centre. Aquesta forma part del carnet de biblioteca de cada xiquet/a.

-Eixida a la biblioteca de Xàbia.

A principi del segon trimestre eixirem a la biblioteca de Xàbia a escoltar un contacontes, que contava històries envers la por. Els alumnes van gaudir molt ja que participaren activament en l'activitat. Aquest tipus d'activitat deuria realitzar-se tots els trimestres.

-Contacontes “Les set cabretes i el llop”

Durant el primer trimestre dues professores realitzaren una animació lectora a la biblioteca del centre per als alumnes de 1r cicle. Després ens donaren unes fitxes resum del conte per tal de treballar el conte dins l'aula.

- Concurs de poesia (Dia del Llibre)

Per a celebrar el Dia del Llibre es va organitzar una activitat a nivell de centre, els alumnes de primer cicle van realitzar una poesia entre tota la classe. El tema triat per a les poesies fou els animals. Anàrem al gimnàs on diversos alumnes en representació de la classe llegiren la poesia. Com a premi ens van regalar un llibre per a cada classe i un diploma per haver participat.

Biblioteca d'aula:

Hem organitzat la biblioteca per nivells de dificultat, ja que els alumnes tenen diferents nivells de lectura. L'utilitzen sempre que acaben les tasques de classe i a més a més cada cap de setmana s'emporten un llibre a casa i el dilluns cadascú explica el que ha entès.

El nostre objectiu és treballar els valors que ens ensenya el conte i a més, els que els ocorre als personatges dels contes fent analogia amb els conflictes de la societat actual.

Els contes els llegiran en casa integrant, així, en el nostre projecte a la família.

Hem redactat un llistat dels 25 títols més representatius dels clàssics en Valencià i Castellà que tracten tots els valors que volem treballar:

- 1.- “Els tres porquets”
- 2.- “Aladí i la Làmpada meravellosa”
- 3.- “La lletera”
- 4.- “La bella dorment”

- 5.- “Pell d’os”
- 6.- “Alicia en el país de les meravelles”
- 7.- “La caputxeta vermella”
- 8.- “La caseta de xocolate”
- 9.- “El rei Midas”
- 10.- “El Flautista d’Hamelin”
- 11.- “La Gallina dels ous d’or”
- 12.- “El gat amb botes”
- 13.- “Bambi”
- 14.- “Blancaneus”
- 15.- “La ventafocs”
- 16.- “La Princesa cigne”
- 17.- “La princesa i el pèsol”
- 18.- “Pinotxo”
- 19.- “Peter Pan”
- 20.- “El soldat de plom”
- 21.- “Rapunzel niña hechicera”
- 22.- “El nanet saltarí”
- 23.- “El fesol màgic”
- 24.- “L’aneguet lleig”
- 25.- “Alí Babà i els 40 lladres.

Biblioteca de Centre

Amb els carnets de la biblioteca els alumnes poden endur-se a casa llibres de préstec i a més a més en l'hora del pati està oberta per a que tots els alumnes que vulguen puguen gaudir de la lectura de llibres que més els agraden.

Implicació amb la família.

Els xiquets s'emporten quinzenalment un llibre de lectura de la biblioteca d'aula. Aquest llibre el treballen a casa de la següent manera: el llegiran amb els pares i faran un comentari de què m'agrada't i què no m'agrada't del conte llegit i un dibuix explicatiu.

Lectura comprensiva amb comprensió lectora.

Durant el segon i tercer trimestre del curs, treballarem el llibre de lectura “Tico Tico” en primer i “Las locas aventuras de un piojo” en segon. La lectura és col·lectiva i la comprensió oral, durant una sessió a la setmana.

- Poemes, cançons, endevinalles i embarbussaments: Lectura, còpia, memorització i recitació. En cada quinzena treballarem un text en castellà i un en valencià.

- Dia del llibre Infantil i Juvenil “2 d’abril” i Adult “23 d’abril”
Participació en les activitats programades pel centre.

Avaluació

Aspectes a valorar:

Cada trimestre valorarem la lectura i la comprensió oral i escrita a través de:

- L'observació directa a l'alumnat.
- Les proves de comprensió lectora.
- Fulls de seguiment de les activitats proposades.
- La metodologia, a través dels resultats obtinguts en els fulls de seguiment.
- Les activitats proposades, la metodologia, la temporalització, el material utilitzat i el plaer per la lectura i el grau d'aprofitament per part dels alumnes.

6.3. 2n CICLE DE PRIMÀRIA.

PROPOSTA D'ACTIVITATS PER A FOMENTAR I ANIMAR A LA LECTURA

A setembre es programaran totes les activitats que es duran a terme durant el curs escolar. Aquí hi ha un recull ampli d'activitats que no és tancat ja que cada curs podem afegir activitats noves i eliminar altres que no hagen tingut els resultats esperats.

Activitats de motivació prèvies a la lectura:

- Visitar una biblioteca pública.
- Visitar quizenalment la biblioteca del centre.
- Organitzar i decorar la biblioteca d'aula i de centre.
- Elaborar o revisar les normes d'ús i de funcionament de la biblioteca.
- Redacció de recomanacions lectores per al tauler de la biblioteca.
- Llistats dels llibres més llegits.
- Confeció de murals amb cites que motiven a la lectura.
- Assistència a la representació d'obres de teatre.
- Projectió de pel·lícules basades en obres literàries.

Activitats de lectura:

- L'hora de la biblioteca (més avant expliquem en què consisteix).
- Lectura col·lectiva d'un llibre.

Activitats a realitzar després de la lectura:

- La fitxa de lectura.
- Il·lustració d'algun passatge determinat.
- Presentar llibres a la classe i a la resta dels companys del centre.
- Realització d'activitats artístiques relacionades amb la lectura del llibre: exposició de dibuixos sobre els personatges, disseny d'una nova portada amb el nom de l'alumne com a il·lustrador, realització d'un recital de poemes o concursos narratius etc.
- Escriptura d'una carta individual o col·lectiva a un autor o autora per comunicar-li la nostra opinió sobre la lectura d'una obra seua

Altres:

- Celebració del dia del llibre.

Hora de la Biblioteca

Escollir un llibre de la biblioteca d'aula i posar la data als "fulls de registre de biblioteca". Es pot escollir també un llibre de la biblioteca de centre, de la biblioteca municipal o de casa.

El mestre ho anota al seu quadern, independentment de la procedència del llibre.

Quinzenalment, es realitza el **control de lectura** en la sessió del horari destinada a biblioteca. Els alumnes hauran de portar el llibre a classe i el mestre anota al seu quadern la pàgina en la que estan llegint.

En aquesta sessió els alumnes presenten el llibre que estan llegint i contenen l'argument del mateix. Es comenta i debat sobre el títol i la il·lustració de la portada.

Quan acaben de llegir el llibre han d'emplenar una **fitxa**. Aquesta fitxa està dividida en tres parts: dades bibliogràfiques del llibre, resum o argument i proposta de portada, en la que seran ells els il·lustradors de la mateixa i poden proposar un títol alternatiu.

Fins que no han entregat la fitxa de lectura no es dona per finalitzada la lectura del llibre. En aquest moment es posa la data de devolució als "fulls de registre de biblioteca" i a més a més l'alumnat qualifica al llibre de 0 a 10.

La **qualificació** serà un criteri que tindrà l'alumnat a l'hora d'escollir un nou llibre de la biblioteca d'aula i també la utilitzarà el mestre per a classificar els llibres segons el criteri dels alumnes.

En el cas que siga possible es projectarà una **pel·lícula** sobre el llibre que s'ha llegit a classe o sobre alguna pel·lícula que haja inspirat algun autor a escriure un llibre.

Material necessari

- Llibres de lectura.
- Llibres digitals.
- Prestatgeries expositores de llibres per a les aules.
- Fitxes de lectura.
- Graelles per a enregistrar els llibres que van llegint els alumnes.
- Material fungible.
- Carnet de la biblioteca.
- PDI.
- Pel·lícules basades en obres literàries.

Avaluació

Valorarem el següent:

- Participació activa dels alumnes en les activitats.
- Grau de motivació de l'alumnat.
- Adequació de les activitats.
- Adequació dels materials.

6.4. 3r CICLE DE PRIMÀRIA

Planificació i temporalització durant el curs escolar d'activitats a realitzar

- Lectura sistemàtica al llarg del curs durant el temps establert en l'horari escolar per a les llengües: lectures seleccionades pel mestre, exercicis del llibre de text, etc.
- Lectures treballades en altres matèries durant tot el curs.
- Biblioteca d'Aula. Setmanalment es dedica un temps per a l'intercanvi de llibres: els alumnes fan aportacions amb els seus llibres favorits al llarg del curs, recuperant-los quan acaba aquest. Així mateix, els alumnes expressen les seues opinions sobre els llibres llegits, recomanacions, comentaris, etc.
- Biblioteca de Centre. El centre compta amb una biblioteca amb gran repertori de llibres on l'alumnat pot fer ús del servei de préstec per emportar-se llibres a casa i llegir-los. Cada alumnat disposa del seu carnet de biblioteca que es queda a mode de garantia fins que l'alumne torna el llibre prestat.
- Activitats d'animació lectora, dutes a terme pels membres de la Comissió de Biblioteca i encara en procés de posada en pràctica en el tercer cicle. Gran èxit ja al primer cicle.
- *Perquè és important llegir?* Activitat duta a principi de curs que consistia en llegir un article de la

importància de la lectura i extraure d'aquest una frase a mode de resposta d'aquesta pregunta inicial. Les respostes més originals quedaren exposades a un mural amb el títol de *Perquè és important llegir?*, penjat fora de la biblioteca a mode d'exposició. Cada frase tenia el nom i curs del seu autor.

- Biblioteca Municipal de Xàbia. Des de l'inici del curs, s'informa a l'alumnat que es col·locarà a les portes del centre i a la vista de tots, informació mensual sobre activitats d'animació lectora a la biblioteca del poble.
- Concurs "*dibuixa la teua mascota*", en el qual es va proposar a l'alumnat que dibuixaren lliurement la mascota de la biblioteca. Aquesta ha quedat reflectida en el carnet de la biblioteca i és el símbol de la biblioteca de l'escola. El guanyador va ser reconegut en una cerimònia d'entrega de premis, junt amb altres premiats. Aquesta entrega de premis estava ja reflectida a les portes de la biblioteca en un mural a mode d'exposició. El jurat d'aquest repart de premi són els membres de la Comissió de la Biblioteca.
- "*Saps que? Podem anar a la biblioteca a l'hora dels patis*". Iniciativa segons la qual els alumnes van estar durant un temps veient anunciat per l'escola que algo anava a passar a la biblioteca del centre. Al final es va anunciar mitjançant cartells que la biblioteca estaria oberta a l'hora del pati per aquells que volgueren entrar a llegir. Cada alumne participant té un carnet de bon lector i acumula tants gomets com llibres llegits a l'hora del pati.
- Recital de Poesia. Els alumnes escriuen una poesia sobre un tema triat a nivell de grup. Es tria un guanyador i serà aquest el que llegirà la seua poesia el dia de la cerimònia. Paral·lelament, hi ha un concurs de dibuixos sobre les poesies realitzades, que estaran col·locats al fons de l'escenari el dia de l'entrega de premis de poesia. També hi haurà, al final del recital, entrega de premis dels dibuixos guanyadors.

Recursos materials, humans i organitzatius.

Recursos materials:

- Biblioteca d'Aula amb llibres aportats pel centre i amb llibres aportats temporalment per l'alumnat.
- Llibres de text, fitxes i lectures seleccionades o elaborades pels mestres, lectures de textos elaborats per l'alumnat en les diferents matèries, textos extrets de publicacions com periòdics, revistes, còmics...
- Recursos informàtics.
- Unitats de diversos títols per a dur a terme la Lectura Col·lectiva (Per exemple els títols "*Dues llàgrimes per Màquina*"-ed. Bromera i "*La Màquina Infernal*"-ed. Bromera).
- Biblioteca de Centre
- Biblioteca Municipal

Recursos Humans:

- Alumne encarregat de la Biblioteca d'Aula.
- Tutors i especialistes.
- Mestres membres de la Comissió de la Biblioteca.
- Bibliotecaris de la Biblioteca Municipal
- Pares i mares.

Recursos Organitzatius:

- Organització i funcionament de la Biblioteca d'Aula. S'estableix un temps dins de l'horari escolar per a préstec, intercanvi i comentaris sobre llibres.
- Organització i funcionament de la Biblioteca de Centre. S'estableix un horari a nivell de grup dirigit pel tutor per tal de fer ús del servei de préstec, devolució, canvi, etc. A més, dos membres de la

Comissió de Biblioteca s'encarreguen de mantindre al dia el servei de préstec per tal que funcione l'agafada i tornada de llibres amb eficàcia i regularitat.

- Coordinació amb la Biblioteca Municipal, que ens informem de les activitats programades i nosaltres ho transmetem als alumnes.
- Coordinació del professorat membre de la Comissió de Biblioteca per tal de organitzar i dur a terme les diverses activitats, animacions lectures, concursos...
- Reunió setmanal, cada dijous, de la Comissió de Biblioteca per tal de informar i portar al dia les diferents activitats programades.

Avaluació de resultats

De manera periòdica, trimestral o anual (depenent de l'activitat), es farà una avaluació de les diferents activitats per tal d'analitzar la seua significativitat en l'alumnat i fer propostes de millora al respecte.

Per avaluar aquestes activitats, es tindrà en compte criteris com els següents:

- Significativitat per a l'alumnat
- Aplicació pràctica a la vida quotidiana de l'alumne
- Relació amb la matèria o assignatures impartides
- Adequació de les activitats al nivell de l'alumnat
- Participació activa i implicació per part de l'alumnat, professors i centre en general

7.-TEMPORALITZACIÓ, AVALUACIÓ, REVISIÓ I PROPOSTES DE MILLORA

El document marc elaborat, o pla de foment de la lectura del centre, a partir de la seua aprovació i inclusió en el projecte educatiu del centre, és el referent principal que cada curs guiarà l'elaboració dels plans de foment de la lectura anuals. En conseqüència, tindrà una vigència indefinida, mentre no se'n redacte un altre i s'aprove, amb independència que es puguen introduir les correccions i les millores que es consideren necessàries després de cada una de les avaluacions anuals que es facen.

Això significa, com és lògic, que els plans de foment de la lectura de cada curs escolar tindran una temporalització anual i seran revisats i avaluats en finalitzar el curs –d'acord amb l'Ordre 44/2011, de 7 de juny– per la comissió coordinadora que en farà una memòria que serà inclosa en la memòria anual general del centre que s'ha d'aprovar pel Consell Escolar. Aquesta memòria, a més d'una relació de les accions i activitats fetes durant el curs farà una avaluació del pla anual de foment de la lectura que, necessàriament, reflectirà els aspectes següents:

- Els avanços de l'alumnat quant a hàbits lectors.
- Les activitats exercides en el pla.
- La consecució dels objectius proposats.
- L'aprofitament dels recursos del centre.
- Altres continguts previstos en el pla.

De l'avaluació que se'n faça, s'extrauran les conclusions que permeten expressar les propostes de millora que s'acorden per a introduir-les en el pla de foment de la lectura, en cas necessari, o per a tenir-les en compte a l'hora d'elaborar la proposta d'activitats per al curs següent.

Pel que respecta a l'avaluació de les activitats concretes, cada equip o persona responsable haurà de portar un registre d'avaluació –nombre d'accions o activitats fetes, grau de satisfacció, resultats aconseguits, etc.– que ha de servir de consulta imprescindible per a fer un bon seguiment de com s'aplica el pla de foment de la lectura a l'hora d'elaborar la memòria anual del pla.

8.-DIFUSIÓ DEL PLA LECTOR DE CENTRE

Tant el document del pla de foment de la lectura del centre com la concreció anual que se'n faça cada curs escolar estaran a disposició de tota la comunitat educativa. En aquest sentit, la comissió coordinadora del pla serà l'encarregada de la difusió:

- Supervisarà que en el web del centre estiguen accessibles els documents actualitzats del pla de foment de la lectura i que hi figure alguna secció en què es done notícia de les activitats més destacables que es facen al llarg del curs.
- Facilitarà la informació bàsica del pla anual de foment de la lectura a l'equip directiu perquè la incloga en l'edició del butlletí d'informació a les famílies que es distribueix a començament de cada curs.
- Proporcionarà al professorat nou els documents del pla i a tot el professorat la concreció anual de les activitats de foment de la lectura acordades per a tot el centre en cada curs escolar.
- Col·laborarà amb el professorat tutor perquè es done la informació més rellevant del pla en les reunions inicials amb els pares i les mares de cada aula.
- Amb la supervisió de l'equip directiu, redactarà notes de premsa i informarà, els mitjans de comunicació locals i comarcals –premsa escrita impresa i digital, ràdio i televisió– de les activitats i dels actes més importants que es facen al centre relacionats amb el foment de la lectura. Aquest aspecte es tractarà especialment amb cura i atenció prioritària, perquè, sens dubte, la repercussió social de les activitats que es facen al centre o d'aquelles en què participa l'alumnat, repercuteix sempre favorablement en la valoració positiva i en l'autoestima de tota la comunitat educativa del centre i, per tant, reforcen la motivació i l'interès per l'aprenentatge.
- Promourà i motivarà el professorat del centre perquè participe en els premis de bones pràctiques de foment de la lectura que es convoquen anualment, tant per institucions públiques com per entitats privades de la Comunitat Valenciana.